

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI ADLIYA VAZIRLIGI

**TOVAR BELGILARINI XALQARO RO‘YXATDAN O‘TKAZISH TARTIB
VA BOSQICHLARI BO‘YICHA BATAFSIL MA’LUMOT BERUVCHI
UMUMIY QOIDALAR**

Toshkent 2024

KIRISH

Tovar belgisi va xizmat ko'rsatish belgisining chet elda huquqiy himoyasini olish tovarlarni eksport qilishning qonuniyligini ta'minlash, litsenziyalarni sotish, shuningdek, eksport qilinadigan tovarlarni reklama qilishni samarali amalga oshirish uchun zarurdir.

Hozirgi vaqtda chet elda tovar belgilarini himoya qilish uchun milliy, mintaqaviy yoki xalqaro kabi turli xil tizimlardan foydalanish mumkin.

Birinchi navbatda, talabnomalar tovarlar sotilishi kutilayotgan har bir mamlakatga topshiriladi, bu esa himoya so'ralayotgan mamlakat qoidalariga muvofiq talabnomalarni rasmiylashtirish, patent vakillarining xizmatlari, patent bojlarini to'lash va boshqalar uchun katta xarajatlarni talab qiladi.

Mintaqaviy tizimga misol sifatida Evropaning 27 mamlakatini birlashtirgan Evropa Ittifoqining tovar belgilarini ro'yxatdan o'tkazish tizimini keltirish mumkin. Evropa tovar belgisining afzalliklari shundaki, Evropa Ittifoqining barcha mamlakatlarida himoya avtomatik ravishda ta'minlanadi, rasmiy tillardan birida bitta talabnoma beriladi va bitta to'lov to'lanadi, bu esa protsedurani sezilarli darajada osonlashtiradi.

Jahon intellektual mulk tashkiloti (BIMT) doirasida faoliyat yuritadigan xalqaro belgilarni ro'yxatga olish tizimlari ikkita xalqaro-huquqiy hujjatga asoslangan - 1891 yildagi xalqaro belgilarni ro'yxatdan o'tkazish to'g'risida gi Madrid shartnomasi (bundan buyon matnda Madrid shartnomasi deb yuritiladi) va 1995 yil 1 dekabrda kuchga kirgan xalqaro belgilarni ro'yxatdan o'tkazish to'g'risida gi Madrid shartnomasiga doir Bayonnoma.

Xalqaro ro'yxatga olish tizimining afzalligi shundaki, talabnoma beruvchi tanlagan bitim ishtirokchisi bo'lgan davlatlarda tovar belgisini bir vaqtda ro'yxatdan o'tkazish imkoniyatidir.

Madrid kelishuvining ma'lum afzalliklariga qaramay, uning bir qator qoidalari ba'zi davlatlarning unga qo'shilishiga to'sqinlik qildi, ularning firmalari tashqi iqtisodiy faoliyatni amalga oshirishda o'zlarining tovar belgilarini juda faol ro'yxatdan o'tkazadilar. Bularga Evropa Ittifoqi mamlakatlari, Lotin Amerikasi mamlakatlari, Avstraliya, Yaponiya va boshqalar kiradi.

Yigirmanchi asrning oxirida xalqaro ro'yxatga olishga ko'proq mamlakatlarni jalb qilish imkoniyatini ta'minlash uchun yana bir xalqaro hujjat ishlab chiqildi va qabul qilindi – quyidagi muhim afzalliklarni ifodalovchi xalqaro belgilarni ro'yxatdan o'tkazish to'g'risidagi Madrid shartnomasiga doir Bayonnoma (bundan buyon matnda Bayonnoma deb yuritiladi):

xalqaro ro'yxatdan o'tkazish nafaqat guvohnoma asosida, endilikda mamlakat patent idorasiga topshirilgan talabnoma asosida ham amalga oshirilishi mumkin;

"Markaziy hujum" tamoyili osonlashtirildi: xalqaro ro'yxatdan o'tish bekor qilinganda, talabnoma beruvchi xalqaro talabnomani milliy va mintaqaviy talabnomaga topshirish sanasi (yoki ustuvorligi) bilan o'zgartirish huquqiga ega;

xalqaro belgilarni ro'yxatga olish tizimiga yangi davlatlarni jalb qilish maqsadida fransuz tili bilan bir qatorda ingliz va ispan tillari ham shartnomaning ishchi tili sifatida ishlatiladi.

Bayonnomaning muhim yangiligi – ishtirokchi-mamlakat uchun milliy ro'yxatdan o'tish paytida olinadigan miqdorga teng "individual bojlar"ni belgilash imkoniyati.

Shunday qilib, Bayonnoma xalqaro shartnoma mamlakatlariga belgilarni xalqaro ro'yxatdan o'tkazish uchun maqbul shartlarni tanlashga imkon beradigan qoidalarni kiritish orqali mamlakatlarning cheksiz doirasi tizimiga xos bo'lgan huquqiy to'siqlarni olib tashladi. Bundan tashqari, Bayonnoma belgilarni xalqaro ro'yxatdan o'tkazishning tizimi va shunga o'xshash mintaqaviy tizimlar, xususan, Evropa Ittifoqining tovar belgisi tizimi o'rtasidagi aloqani o'rnatadi.

2006-yilda O'zbekiston Respublikasi xalqaro belgilarni ro'yxatdan o'tkazish to'g'risidagi Madrid shartnomasiga doir Bayonnoma qo'shilish to'g'risidagi hamda 2008 yil 1-yanvardan kuchga kirgan belgilarni xalqaro ro'yxatdan o'tkazish to'g'risidagi Madrid shartnomasini denonsatsiya qilinishi haqidagi qonunlarini qabul qildi.

Bayonnomaning ishtirokchisi bo'lgan O'zbekiston shu tariqa tadbirkorlarimiz bitta talabnoma topshirish orqali o'z tovar belgilarini huquqiy himoya qila oladigan mamlakatlar sonini ko'paytirdi.

Bayonnoma tartibi bo'yicha chet elda tovar belgisini huquqiy himoya qilish uchun ushbu manfaatdor tomonlarni Bayonnoma qoidalari bilan tanishtirishga va tovar belgilarini xalqaro ro'yxatdan o'tkazish uchun talabnoma materiallarini to'ldirish sifatini oshirishga qaratilgan.

1. Umumiy qoidalar

Tovar belgisi va xizmat ko'rsatish belgisi (bundan buyon matnda tovar belgisi deb yuritiladi) bu bir yuridik va jismoniy shaxslar tovarlari va xizmatlarini boshqa yuridik va jismoniy shaxslarning shu turdagi tovarlaridan farqlash uchun xizmat qiladigan, belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tkazilgan belgilardir.

Tovar belgisi huquqiy jihatdan uni Qonunda belgilangan tartibda ro'yxatdan o'tkazish asosida, shuningdek O'zbekiston Respublikasining xalqaro shartnomalariga muvofiq ravishda muhofaza qilinadi.

Yuqorida aytib o'tilganidek, xalqaro ro'yxatga olish tizimining afzalligi - BIMT xalqaro byurosiga bitta talabnoma berish orqali talabnoma beruvchi tomonidan tanlangan shartnomaga a'zo ishtirokchi davlatlarda tovar belgilarini bir vaqtning o'zida ro'yxatdan o'tkazish imkoniyati bor.

Madrid tizimi, shuningdek, tovar belgilarini keyingi boshqarishni sezilarli darajada osonlashtiradi, chunki keyingi o'zgarishlarni qayd etish yoki bitta protsessual harakat bilan ro'yxatdan o'tishni uzaytirish imkoniyati mavjud.

Xalqaro ro'yxatdan o'tishni ahdlashuvchi davlatlardan birining fuqarosi yoki yashash joyi (yoki joylashgan joyi) bo'lgan jismoniy yoki yuridik shaxs so'rashi mumkin.

Bayonnoma doirasida xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnoma berishdan oldin, talabnoma kelib chiqqan mamlakatning patent idorasiga, yashash joyi (yoki joylashgan joyi) yoki ahdlashuvchi davlatlardan birining hududida haqiqiy va xususiy bo'lmagan sanoat yoki savdo korxonasi bo'lgan shaxs tomonidan topshirilishi kerak.

Xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnoma Davlat muassasiga topshiriladi, muassasa uni BIMTning xalqaro byurosiga yuboradi.

Belgini xalqaro reestrda ro'yxatdan o'tkazish tartibi tugagandan so'ng, xalqaro byuro xalqaro ro'yxatga olish to'g'risidagi ma'lumotlarni e'lon qiladi va ahdlashuvchi mamlakatlar idoralariga yuboradi, unda talabnoma beruvchi belgini himoya qilishni so'raydi.

Ekspertiza jarayonida har bir ahdlashuvchi davlatning idorasi 18 oy ichida rad etishning barcha sabablarini majburiy ko'rsatib, o'z hududida belgini ro'yxatdan o'tkazishni to'liq yoki qisman rad etish to'g'risida e'lon qilish huquqiga ega. Talabnoma beruvchi bunday rad etish to'g'risidagi qarordan shikoyat qilish tartibi rad etish to'g'risida qaror qabul qilgan mamlakatning milliy qonunchiligi talablariga muvofiq amalga oshiriladi. Agar manfaatdor mamlakat idorasi yuqorida ko'rsatilgan muddatlarda belgini ro'yxatdan o'tkazishni rad etish to'g'risida e'lon qilmasa, xalqaro ro'yxatdan o'tish xuddi shu belgini milliy ro'yxatdan o'tkazish amalga oshirilgandek amal qiladi.

Bayonnomaning yangi qoidalarini quyidagilar deb atash mumkin:

xalqaro ro'yxatdan o'tish uchun talabnoma kelib chiqqan mamlakat patent idorasida (bundan buyon matnda asosiy ro'yxatga olish deb yuritiladi) va ushbu idoraga taqdim etilgan belgini ro'yxatdan o'tkazish uchun talabnomada (bundan buyon matnda asosiy talabnoma deb yuritiladi) asoslanishi mumkin;

belgini himoya qilishni soʻragan har bir ahdlashuvchi tomon 18 oy ichida oʻz hududida himoya berilmasligini eʼlon qilishi mumkin;

kelib chiqqan mamlakat idorasining iltimosiga binoan bekor qilingan xalqaro roʻyxatdan oʻtish, masalan, asosiy talabnomani koʻrib chiqish belgini roʻyxatdan oʻtkazish bilan tugamaganligi yoki asosiy roʻyxatdan oʻtish xalqaro roʻyxatdan oʻtgan kundan boshlab besh yil ichida bekor qilinganligi sababli, xalqaro talabnoma berilgan sana va ustuvor sanani saqlab, milliy (yoki mintaqaviy) talabnomaga aylantirilishi mumkin, agar kerak boʻlsa.

BIMT XB belgini faqat talabnomani toʻgʻri rasmiylashtirilganligi nuqtai nazaridan tekshiradi: talabnomani tayyorlash talablari toʻliq bajarilganmi, tegishli toʻlovlar va bojlarini toʻlash toʻliq yoki qisman amalga oshirilmaganmi. Xalqaro byuro rad etishning adolatliligi toʻgʻrisida oʻz fikrini bildirmaydi va bunday rad etish bilan bogʻliq muammolarni hal qilishga hech qanday aralashmaydi.

Xalqaro roʻyxatdan oʻtish faqat kelib chiqqan mamlakatda asosiy milliy guvohnomaga kiritilgan tovarlar va/yoki xizmatlar (yoki asosiy milliy talabnoma) yoki ushbu tovarlar va/yoki xizmatlarning bir qismi uchun talab qilinishi mumkin. Xalqaro roʻyxatdan oʻtish uchun talabnoma kelib chiqqan mamlakatda bir xil belgining ikki yoki undan ortiq milliy bazaviy talabnomalariga asoslanishi mumkin, agar ularning barchasi bir xil talabnoma beruvchining nomidan koʻrsatilgan idoraga topshirilgan boʻlsa va xalqaro roʻyxatdan oʻtish uchun talabnomaga kiritilgan tovarlar va/yoki xizmatlar toʻliq qamrab olingan boʻlsa, turli xil milliy asosiy talabnomalar.

“Kelib chiqqan mamlakat” huquqiy tushunchadir. Kelib chiqqan mamlakat oʻzgarmaydi, hatto xalqaro roʻyxatdan oʻtish mamlakatda yashovchi shaxsga avvalgi egasining mamlakatidan farq qilsa yoki egasi oʻz korxonasi, yashash joyi (yoki joylashgan joyi) belgisini boshqa mamlakatga oʻtkazgan taqdirda ham.

Xalqaro roʻyxatdan oʻtish kelib chiqqan mamlakatda hech qanday kuchga ega emas. Kelib chiqqan mamlakatda belgini himoya qilish milliy guvohnoma asosida amalga oshiriladi. Xalqaro roʻyxatga olish talabnoma topshiruvchi tomonidan xalqaro talabnomada koʻrsatilgan ahdlashuvchi davlatlarga nisbatan qoʻllaniladi.

Xalqaro reestrda roʻyxatdan oʻtgan, manfaatdor mamlakatlar idoralari tomonidan xabardor qilingan va ular toʻgʻrisidagi maʼlumotlar xalqaro byuro tomonidan eʼlon qilingan belgilar har bir mamlakatda toʻgʻridan-toʻgʻri ularga berilgan belgilar bilan bir xil himoya rejimidan foydalanadi.

Vakolatli milliy idora tomonidan amalga oshirilgan himoya qilishni rad etish yoki roʻyxatdan oʻtishni bekor qilish hollari bundan mustasno, ushbu belgilar har bir manfaatdor mamlakatda xalqaro roʻyxatdan oʻtgan kundan boshlab yoki agar xalqaro roʻyxatdan oʻtganidan keyin himoya qilishni hududiy kengaytirish soʻralgan mamlakat haqida gapiriladigan boʻlsa, xalqaro reestrda hududiy

kengaytirish to'g'risidagi yozuv kiritilgan kundan boshlab kuchga kiradi (Bayonnomaning 3-ter moddasi).

Rad etish to'g'risidagi qaror bekor qilingan yoki keyinchalik vakolatli milliy idora manfaatdor mamlakat hududida belgini to'liq yoki qisman himoya qilish to'g'risida qaror qabul qilgan hollarda, ushbu belgi xalqaro ro'yxatdan o'tgan kundan boshlab himoya qilinadi.

Xalqaro ro'yxatdan o'tish natijasida kelib chiqadigan xavfsizlik, xalqaro ro'yxatdan o'tgan kundan boshlab besh yil davomida hisobga olingan holda, kelib chiqqan mamlakatda asosiy milliy guvohnoma bilan ta'minlangan himoyaga bog'liqdir.

Belgilangan besh yillik muddat ichida belgi kelib chiqqan mamlakatda u tegishli bo'lgan tovarlar va/yoki xizmatlarning barchasi yoki bir qismi uchun himoya qilinishi to'xtatgan paytdan boshlab, hech qanday manfaatdor mamlakatlarda himoya bir xil tovarlar va xizmatlar uchun so'ralishi mumkin emas. Ushbu qoida, shuningdek, xalqaro ro'yxatdan o'tgan kundan boshlab (Bayonnomaning 6(3) - moddasi) hisobga olingan holda, besh yillik muddat tugashidan oldin boshlangan sud ishi qo'zg'atilishi sababli belgining kelib chiqqan mamlakatida xavfsizlik bekor qilingan taqdirda ham qo'llaniladi. Bunday qaramlik mutlaqdir va asosiy milliy guvohnomaning huquqiy himoyadan to'liq yoki qisman foydalanishni to'xtatishining sabablari bilan belgilanmaydi.

Asosiy milliy guvohnomani ro'yxatdan o'tishni bekor qilish uchun amalga oshiriladigan protsedura (masalan, ro'yxatdan o'tishni bekor qilish yoki ro'yxatdan o'tishni rad etish), natijada barcha manfaatdor mamlakatlarda xalqaro ro'yxatdan o'tish bekor qilinishi mumkin, Madrid tizimida "markaziy hujum" deb nomlanadi.

Bayonnoma xalqaro ro'yxatga olishning milliy guvohnoma olishga besh yillik bog'liqligi oqibatlarini, shuningdek, asosiy milliy talabnoma asosiy ro'yxatdan o'tishga aylanmagan taqdirda yuzaga keladigan oqibatlarni yumshatish imkoniyatini beradi. Bayonnomaning 9quinquies moddasida xalqaro ro'yxatga olish xalqaro reestrda chiqarilgan kundan boshlab uch oy ichida xalqaro ro'yxatga olishda ko'rsatilgan mamlakatlarning idoralariga bunday talabnomalar taqdim etilgan taqdirda ustuvorlikni saqlab, xalqaro ro'yxatga olishni milliy yoki mintaqaviy talabnomalarga aylantirish imkoniyati ko'zda tutilgan.

Xalqaro byuro xalqaro ro'yxatdan o'tishni xalqaro reestrda faqat kelib chiqqan mamlakat idorasining arizasi mavjud bo'lgan taqdirda chiqarib tashlaydi.

2. Jarayonning umumiy qoidalari

Belgilarning xalqaro reestri BIMT xalqaro byurosi tomonidan yuritiladi.

Madrid tizimi doirasida milliy idora uch tomonlama ro‘l o‘ynaydi: birlamchi mamlakat idoralari, ko‘rsatilgan ahdlashuvchi mamlakat idoralari, manfaatdor idora.

Birlamchi mamlakat idorasining vazifalari:

asosiy milliy talabnoma bo‘yicha hujjatlarni qabul qilish va yuritish yoki asosiy milliy ro‘yxatga olishni amalga oshirish;

xalqaro talabnomalarni, shuningdek boshqa bildirishnomalarni xalqaro byuroga topshirish;

xalqaro byuroga asosiy milliy guvohnoma yoki xalqaro ro‘yxatdagi o‘tishga ta’sir ko‘rsatadigan asosiy milliy talabnomadagi barcha o‘zgarishlar to‘g‘risida xabar berish.

Belgilangan ahdlashuvchi mamlakat idorasining vazifalari:

xalqaro ro‘yxatdan o‘tish to‘g‘risida xalqaro byurodan manfaatdor mamlakatda himoya so‘rovi bilan xabarnomalarni olish;

xalqaro byuroga himoya xalqaro belgiga to‘liq yoki qisman Bayonnoma bilan belgilangan muddatlarda berilishi mumkin emasligi to‘g‘risida xabar berish;

xalqaro byuroning bunday qarorlar ustidan shikoyat qilinishi mumkin bo‘lmagan hollarda ro‘yxatdan o‘tishni bekor qilish to‘g‘risidagi bildirishnomasi;

milliy guvohnomani xalqaro ro‘yxatga olish bilan almashtirish va bu haqda xalqaro byuroga xabar berish.

Manfaatdor idoraning vazifalariga xalqaro ro‘yxatga olingan belgi egasining o‘zgarishi sodir bo‘lgan va yangi egasining mamlakati (u bilan fuqarolik, yashash joyi (yoki joylashgan joyi) yoki korxonavi mavjudligi bilan bog‘liq bo‘lgan) birlamchi mamlakatdan farq qiladigan bo‘lsa, xalqaro byuroga turli xil bildirishnomalarni topshirish kiradi.

Talabnoma beruvchi yoki belgi egasi uni xalqaro byuroga taqdim etadigan vakilni tayinlashi mumkin. Ushbu vakil talabnoma beruvchining yoki belgi egasining manfaatlarini birlamchi mamlakat idorasi yoki boshqa manfaatdor idora oldida himoya qiladigan shaxsdan farq qilishi mumkin.

Vakilning manzili quyidagicha bo‘lishi kerak:

Bayonnoma bilan bog‘langan ahdlashuvchi tomon hududidagi manzil, agar xalqaro ro‘yxatdan o‘tgan bo‘lsa, ahdlashuvchi tomon hududidagi manzil.

Vakil o‘z ismini va manzilini rasmiy blankalardan birida ko‘rsatish orqali tayinlanishi mumkin. Vakil, shuningdek, xalqaro byuroga talabnoma beruvchi, egasi yoki tayinlangan vakil tomonidan taqdim etilishi mumkin bo‘lgan alohida xabarda uning ismi va manzilini ko‘rsatish orqali tayinlanishi mumkin (agar bunday xabar taqdim etilsa, u talabnoma beruvchi yoki egasi tomonidan imzolanishi kerak) yoki birlamchi mamlakat idorasi (agar idora ruxsat bersa) yoki boshqa manfaatdor

idora tomonidan; bunday holda, xabar talabnoma beruvchi (egasi) yoki bunday xabarni xalqaro byuroga yuboradigan idora tomonidan imzolanishi kerak.

Talabnoma beruvchi (egasi) faqat bitta vakilni tayinlashi mumkin. Advokatlar yoki tovar belgisi bo'yicha patent vakillaridan tashkil topgankompaniya yoki firma tayinlanishi bitta vakilning tayinlanishi sifatida qaraladi.

Vakilni xalqaro byuroga tayinlashda ishonchnoma yoki vakilning vakolatlarini tasdiqlovchi boshqa hujjat taqdim etilmaydi.

Agar vakil tayinlangan bo'lsa, barcha xabarlar vakilga yuboriladi, quyidagi holatlar bundan mustasno:

xalqaro byuro vakilning tayinlanishini noto'g'ri rasmiylashtirilgan deb hisoblasa, u bu haqda talabnoma beruvchiga yoki belgining egasiga va o'sha vakilga xabar beradi;

xalqaro ro'yxatdan o'tish muddati tugashidan olti oy oldin xalqaro byuro bu haqda bir vaqtning o'zida ro'yxatdan o'tgan egasi va uning vakilini xabardor qiladi;

xalqaro ro'yxatdan o'tishni uzaytirish uchun to'langan to'lovlar va to'lovlar miqdori etarli bo'lmasa, xalqaro byuro belgi egasiga va uning vakiliga xabar beradi;

vakil o'z tayinlanishini bekor qilsa, xalqaro byuro barcha xabarlarni talabnoma beruvchiga yoki belgi egasiga yuboradi. Ushbu sana xalqaro byuroning yangi vakilning tayinlanganligi to'g'risida xabar olgan sanasi yoki xalqaro byuroning vakilning rad etilganligi to'g'risida xabar olgan kundan boshlab ikki oylik muddat tugaydigan sana hisoblanadi.

Xalqaro byuro vakilni tayinlash, vakilni o'zgartirish to'g'risidagi ma'lumotlarni bazaga kiritish yoki vakilni chaqirib olish uchun to'lov undirmaydi.

Bayonnoma va umumiy yo'riqnoma xabarlarning ayrim xillari bajarilishi kerak bo'lgan ma'lum muddatlarni belgilaydi. Bundan tashqari, yo'riqnomagako'ra xalqaro byuroning boshqa muddatlarni belgilash imkoniyati mavjud. Qoida tariqasida, amal qilish muddati xalqaro byuro tomonidan qabul qilinishi kerak bo'lgan sana hisoblanadi. Ushbu qoidadan yagona istisno - bu xalqaro talabnomada ko'rsatilgan ahdlashuvchi tomon idorasi xalqaro byuroga o'z qarori to'g'risida, xalqaro belgini ro'yxatdan o'tkazishni rad etish to'g'risida xabar berishi mumkin bo'lgan muddat; bunday holda, idora ushbu qarorni xalqaro byuroga yuborgan sana hal qiluvchi hisoblanadi.

Xalqaro byuroning har qanday xabarida javob berishning oxirigi muddati ko'rsatilgan bo'ladi.

Xalqaro talabnomani topshirishda talabnoma beruvchi tomonidan to'lanadigan bojlar asosiy, qo'shimcha (TXXKning uchtadan ortiq bo'lgan har bir sinfi uchun va talabnomada ko'rsatilgan har bir mamlakat uchun qo'shimcha bojlardan iborat.

Qo‘shimcha to‘lovlar o‘rniga, Bayonnomaga a‘zo davlat ushbu mamlakat tomonidan belgilanadigan individual to‘lovni undirishi mumkin.

Ba‘zi mamlakatlar tomonidan olinadigan individual bojlar to‘g‘risidagi ma‘lumotlar xalqaro belgilar bo‘yicha BIMTning rasmiy byulletenida (WIPO Magazine of international marks) e‘lon qilinadi va BIMT veb-saytida quyidagi manzilda joylashtiriladi: <http://www.wipo.int/about-wipo/en/finance/madrid.html>

To‘lovlar va yig‘imlar miqdori Shveytsariya franklarida hisoblanadi, ular ushbu valyutada oldindan talabnoma beruvchi yoki tovar belgisi egasi tomonidan xalqaro byuroga to‘lanadi.

Bojlar va to‘lovlar xalqaro byuroga to‘lanadi:

xalqaro byuroda ochilgan hisob raqamidan ma‘lum miqdorni echib olish orqali;

Jenevadagi Credit Suisse bankida ch51 0483 5048 7080 8100 0 xalqaro byurosining bank hisob raqamiga o‘tkazish orqali;

bank chekini taqdim etish orqali;

Jenevadagi Ch03 0900 0000 1200 5000 8 xalqaro byurosining pochta o‘tkazmalari hisob-varag‘iga summani kiritish yoki o‘tkazish orqali;

to‘g‘ridan-to‘g‘ri xalqaro byuroga naqd pul bilan.

Boj yoki yig‘imning har bir to‘lovida uning maqsadi, shuningdek, talabnoma beruvchining belgisi, ismi yoki agar to‘lov xalqaro ro‘yxatga olingan belgi bo‘lsa belgi raqami va uning egasi ko‘rsatilishi kerak.

Boj va yig‘imlar xalqaro byuroning talab qilinadigan summani olgan sanasida yoki agar talab qilinadigan summa xalqaro byurodagi ochiq hisobvaraqda mavjud bo‘lsa (ushbu hisobvaraqdan summani olib qo‘yish uchun to‘lov buyrug‘i mavjud bo‘lsa), xalqaro byuroning xalqaro talabnomani qabul qilgan sanasida, keyingi ko‘rsatma, o‘zgartirish kiritish uchun talabnoma yoki xalqaro ro‘yxatdan o‘tishni uzaytirish. Boj va yig‘imlar xalqaro byuro talab qilingan summani olgan sanada yoki agar talab qilinadigan summa xalqaro byuroning ochiq hisob raqamida mavjud bo‘lsa (summani ushbu hisobvaraqdan olib qo‘yish to‘g‘risidagi to‘lov topshirig‘i mavjud bo‘lsa), xalqaro byuro xalqaro buyurtmanomani olgan sanada, keyinchalik ko‘rsatma, o‘zgartirishlar kiritish yoki xalqaro ro‘yxatni uzaytirish uchun ariza olgan sanada to‘langan hisoblanadi.